

මූලික විමර්ශනයක්

- බුදුදහම පැහැදිලි කිරීමේදී මතගැටුම් ඇතිවන්නේ ඇයි?
 - ආගමික කරුණු
 - ජාතික කරුණු
 - මූලික ධර්ම කරුණු ගැන විවිධ මත පැවතීම.
 - භාවනා අත්දැකීම් සමඟ ගලපා ගැනීමේ දුෂ්කරතා.
- විවිධ අර්ථකතන සඳහා පදනම කුමක්ද?
 - ලෝක දැක්මේ වෙනස්කම්
 - මාර්ගයේ වෙනස්කම්
 - ත්‍රිපිටක ධර්මය වටහා ගැනීම තුළ මතුවන විවිධතා.
 - එක ම වචනයෙන් විවිධ අරුත් අන්තර්ගත වීම.
 - එකම වචනයෙන් අදහස් කෙරෙන දේ, ඒ ඒ පුද්ගලයාගේ අත්දැකීම අනුව විවිධ වීම.
 - අටුවාවන්හි දැක්වෙන මත හා දේශනාවන් හි ඇති අර්ත අතර නොගැලපීම.
 - ස්කන්ධ ධාතු ආයතන පටිච්චසමුත්පාද සත්‍ය යන මූලික විග්‍රහය යටපත්වීම.
- බුදු සමයේ නිෂ්ඨාව සම්බන්ධයෙන් එකඟතාවක් ඇතිවීම.
 - චතුරාර්ය සත්‍ය හේතුඵල දර්ශනයක් බව.
 - හේතුඵල දර්ශනය, භෞතිකවාදී හා විඤ්ඤාණවාදී අන්තචලින් වෙන්කර ගැනීම.
 - ස්කන්ධ ධාතු ආයතන විග්‍රහය මතුකර ගැනීම.
 - නිවැරදි පටිච්චසමුත්පාද (හේතුඵල) විග්‍රහය හඳුනා ගැනීම.
 - නාමරූපය හඳුනා ගැනීම.
 - නාමරූප විඤ්ඤාණ ප්‍රත්‍යාවීම අනුව දහම ගැලපීම.
 - ස්ඵර්ශය - අධිවචන හා පටිස සම්ඵස්සය. (මහා නිධාන)
 - ස්ඵර්ශය - තිත්තං සංගති (මධුපිංඬික)
- ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් අනුව ධර්මය ගැලපීමේ අවශ්‍යතාව.
 - බුදු දහමේ මූලික සංකල්ප හඳුනා ගැනීම.
 - සුත්‍රපිටකයේ ඒ ඒ පිටකයේ මූල තේමාව හඳුනාගැනීම. (එවැන්නක් ඇතැයි සැලකීමෙනි)
 - දීඝනිකායේ ස්පර්ෂය මූලික විග්‍රහය මෙන්
 - මජ්ඣිමනිකායේ මඤ්ඤාණා, ප්‍රපංච ආදිය මෙන්,
 - සුත්තනිපාතයේ ඕරපාරය මූලික වී ඇත.
- කුසල අකුසල හා අලෝභය ආදිය.... විකාශනය.